

Latvijas Satversmes nākamie simts gadi

Es pierakstu savus mērķus un sapņus uz mazām lapiņām un iemetu tās koka kastītē. Tā stāv plauktiņā virs galda un ir atgādinājums par manu varēšanu. Līdzīgi sapņoja arī Latvijas valsts dibinātāji, nolemjot – ir jāizmanto visas iespējas, lai latviešiem izcīnītu vietu zem saules. Toreiz jaunās Latvijas mērķus un sapņus pierakstīja Latvijas Republikas Satversmē. Pārfrāzējot teologu un vēsturnieku Gundaru Ceipi: “Šī grāmata būs stāsts par mīlestību. Par to, kā mīlestībā dzimst skaistums un svētums. Par latviešiem.”¹

Varat iedomāties valodu, kurā latviešu tautas dziesmas skanētu skaistāk? Mūsu valoda allaž runāta ar lielu mīlestību, cieņu un vieglumu. Ikvienam no mums ir paveicies, ka mums ir ne tikai mūsu valsts, zeme, bet arī mūsu valoda. Pasaulē ir 221 valsts, bet valodas – ap septiņiem tūkstošiem. Tomēr vairāk nekā puse no tām šobrīd ir uz izzušanas robežas. Tās dzīvos tik ilgi, līdz zudīs pēdējais runātājs. Ceturtais pants Satversmē ir par mūsu valodu, un, lai mēs nenonāktu līdzīgā situācijā, kad jāzaudē tautas simbols, tā nākamajos simts gados būtu jāceļ arvien lielākā godā. Un godā to it īpaši ceļ tās mātes, kas, pat svešās zemēs dzīvojot, saviem bērniem pirmos vārdus māca un šūpuļdziesmas dzied latviski. Ne tāpēc, lai apgrūtinātu bērna turpmāko dzīvi citā zemē, bet gan lai sirds latviski runātu mūžam. Vārdos ir spēks, tie tikai ir jāizrunā, lai tos sadzirdētu.

Latvijai būs nākotne tikai tad, ja tajā būs daudz izglītotu cilvēku, kuri tieksies uz izcilību. Mums priekšā ir saules mūžs, bet kā gan iespējams redzēt gaismu tuneļa galā, ja acis ir ciet? Ir jāatver acis. Laikmetā, kad šķietami visas zināšanas ir viegli atrodamas internetā, mācīšanās zaudējusi savu nozīmi. Latviešu bērniem ir veicies dzīvot valstī, kas sniedz un nodrošina iespēju iegūt augstāko izglītību. Nākamajos simts gados būtu valstiskā līmenī jāmotivē skolēni, kuri alkst izcilību, piemēram, Latvijas valsts varētu vienam latviešu jauniešim no tūkstoša apmaksāt mācības Hārvarda vai citā prestižā pasaules universitātē. Valsts valodai ir jābūt tikai vienai, bet vai arī jāpieturas pie viena veida zināšanām? Jānolaiž acis no *googles* vienvirziena tuneļa un jāpaskatās pa labi un kreisi, lai ieraudzītu aiz straujā pagrieziena lielo iespēju. Oksforda, saturies, es nāku!

Es esmu viena no latviešiem. Skaitliski maza tauta, taču garā tik liela, ka pietiktu vairākām citām un vēl pāri paliktu. Latvietī ir spēks, kas jūtams gan valodā, gan cilvēkos, ar savām zināšanām nesot Latvijas vārdu pasaulē. Lai nākamajos simts Latvija izskan vēl skaļāk!

Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas skolniece Terēze Peipiņa.

¹Ceipe, G. Dieva tautas dzimšana. Latvieši. Rīga: Latvijas Universitāte / LU Akadēmiskais apgāds, 2018. ,7.lpp.

Izmantotie informācijas avoti

1. Ceipe, G. Dieva tautas dzimšana. Latvieši. Rīga: Latvijas Universitāte, 2018., 7.lpp.

2. Latvijas Republikas Satversme.: [tiešsaiste]. [skatīts 2018. g. 25. novembrī].

Piekļuve: <https://likumi.lv/doc.php?id=57980>

3.Valstu uzskaitījums pēc iedzīvotāju skaita: [tiešsaiste]. [skatīts 2018. g. 26. novembrī].

Piekļuve:

https://lv.wikipedia.org/wiki/Valstu_uzskait%C4%ABjums_p%C4%93c_iedz%C4%ABvot%C4%81ju_skaita